

Žatevné bilancovanie

Osirelí polia od žatevnej techniky a dnes sa už na pooraných strniskách preháňa vietor. Je teda čas na bilancovanie celoročného úsilia pracovníkov družstva na dosiahnutej úrode obilia.

I keď žatva prebehla za priaznivého počasia a vo svojich nadväznostiach (zber slamy i vykonané podmietky) veľmi rýchlo, výsledky - dosiahnuté úrody nás veľmi nepotešili. Tunajšie poľnohospodárske družstvo pestovalo v roku 1999 obiloviny na celkovej výmere 590 ha a dosiahlo celkovú úrodu 2154 ton s priemerným ha výnosom 3,65 t, čo je najslabšia úroda za posledných 22 rokov, teda od zlúčenia družstiev.

Uvedený stav zapríčinili dve skutočnosti:

- postupné znižovanie dávok umelých hnojív
- vplyv ročníka

Hlbším rozborom zisťujeme, že ceny vstupov od r. 1990 poľnohospodárskej výroby neustále rastú (hnojivá, chemikálie, nafta a ďalšie), čím samozrejme rastú i výrobné náklady na dorobení metrák obilia. Na druhej strane ceny obilia niekoľko rokov stagnujú, v poslednom období klesli, ba i jeho spotreba sa prudko znížila a poľnohospodári vo všeobecnosti majú problém s predajom. Z toho dôvodu sa postupne znižujú vstupy t. j. množstvo hnojív, čím postupne úrodnosť pôdy klesá.

Veľmi nepriaznivo sa na úrodách obilovín prejavil vplyv ročníka. Už pri zakladaní úrody pre trvalé dažde sa porušili agrotechnické termíny sejby ozimín, veď zhruba okolo 200 ha sme zasiali až koncom novembra ba i v decembri po príchode výdatnejších mrazov. Neskoro zasiate oziminy síce na jar poschádzali, avšak nevytvorili úrodu prinášajúce odnože a tak porasty zostali riedke.

V čase dozrievania sa v našich chotároch prehnali tri búrky, ktoré na jednej strane spôsobili značnú poľahnutosť hustejších porastov obilia, na druhej strane odplavili časť živín z pôdy.

Nakoniec vysoké teploty koncom júna a začiatkom júla sa negatívne prejavili na znížení hektolitrovej váhy obilia, ľudové povedané, obilie "zahorelo".

Extrémny ročníka mali tiež dopad na kvalitu obilia a toto sa prejavilo znížením množstva potravinárskej pšenice a sladovníckeho jačmeňa.

Pracovníci poľnohospodárskeho družstva majú teda za sebou žatevné práce, vykonali i bilanciu dosiahnutých úrod a rozbehli sa prípravy na založenie budúcej úrody pre tretie tisícročie. Rozhodnutí sú základy novej úrody urobiť čo najlepšie, aby budúcoročné bilancovanie žatvy bolo radostnejšie.

Ing. František Jurčák, predseda PD

Blahoželanie jubilantovi

Pri výročiach a najmä okrúhlych býva zvykom na chvíľu sa zastaviť, poohliadnuť sa späť, ale i bilancovať ako to urobila pani Pavla Potočková v článku, ktorý uvádzame na strane 4.

Ženská spevácka skupina Kolovrátok si pripomína 10. výročie svojho založenia, čo určite nie je každodenná udalosť. Desiat rokov v živote umeleckého kolektívu znamená veľa.

Čo všetko sa za nimi skrýva? Veľa hodín strávených pri hľadaní nového materiálu, pri nácvičovaní piesní a folklórnych pásiem. Hodiny a hodiny mravenčej práce, ktoré vyústili do množstva vystúpení odmenených potleskom.

Čo zaželať kolektívu? Všetkým veľa zdravia, rodinnej pohody a porozumenia a tvorivého nepokoja. Nech Kolovrátky ešte dlho šíri radosť a úsmevy medzi ľuďmi čarovnými slovenskými piesňami, ktoré vyvolávajú v človeku tie najušľachtilejšie pocity.

Mgr. Viera Varinská

Z vystúpenia na Starom Hrozenkove v programe ŽATVA.

**Srdečne vás pozývame na oslavy
10. výročia založenia ženskej speváckej skupiny Kolovrátky
ktoré sa uskutočnia 16. októbra 1999 o 14,00 h
v kultúrnom dome Melčice-Lieskové.**

Z rokovania Obecného zastupiteľstva

Rokovanie dňa 16. 7. 1999

1. Kontrola uznesenia.

2. Informácia o následkoch povodní a návrh na odstránenie škôd spôsobených povodňami.

3. Zásady postupu OcÚ pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, účelovo určenými na financovanie výdavkov na pohostenie, občerstvenie, dary.

7. Úprava schváleného rozpočtu obce na rok 1999.

5. Rôzne.

Zasadnutie viedol starosta obce Jozef Hulvák.

1. Kontrolu uznesenia uskutočnil zástupca starostu RSDr. Štefan Dobias. Niektoré úlohy boli splnené, plnenie ostatných bolo predložené na rokovani.

2. Starosta obce informoval o následkoch povodní v obci. Dňa 15. 7. 1999 bolo zvolané jednanie vo veci obhliadky potokov a prejednávania listu občanov časti Lieskové.

OZ uložilo stavebnej komisii zabezpečiť práce súvisiace s odstraňovaním príčin povodňovej situácie v obci: potoky v Stoku a pod Hájom. OZ schválilo na uvedené práce sumu 300 000 Sk a uložilo stavebnej komisii informovať na budúcom zasadnutí OZ o plnení úloh.

3. Predsedkyňa finančnej komisie Ing. Ludmila Nechutná predložila Zásady postupu OcÚ pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami na pohostenie, občerstvenie, dary.

OZ schválilo Zásady postupu OcÚ pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami.

4. Predsedkyňa finančnej komisie Ing. Ludmila Nechutná predložila Návrh na úpravu rozpočtu na rok 1999.

OZ schválilo úpravu rozpočtu na rok 1999 a ukladá preds. finančnej komisie prerokovať s metodickým oddelením pre samosprávu na funkciu MFSR a s Daňovým úradom podmienky pre vytvorenie podnikateľskej činnosti.

Rôzne:

- OZ súhlasí s vyradením kníh v miestnej knižnici vo výške 184,50 Sk,

- súhlasí s odpustením nájomného za priestory lekárne Mgr. Jaďudovi od 1. 12. 1998 - 31. decembra 1999,

- ukladá kultúrnej referentke zabezpečiť oslavu 55. výročia SNP podľa návrhu predsedníčky kultúrnej komisie,

- nesúhlasí s odpredajom požadovaných nehnuteľností (parc. č. 98 a 92 pri kaštieli) rímsko-katolíckej cirkvi - Inštitútu sestier Františkánskych Terciariok v Melčiciach - Lieskovom,

- ukladá zástupcovi starostu vyzvať neplatičov daní a upozorniť na vyrovnanie podližností voči OcÚ cestou miestneho rozhlasu, ako i porušenie Všeobecného záväzného nariadenia ako sú: zákaz umývania áut na ulici, skládky materiálov na verejnom priestranstve,

- schválilo zhotovenie informačných tabulí pri vstupe do obce Melčice Lieskové a na hlavnej ceste v počte 4 kusy s erbom a sprievodným textom.

Rokovanie Obecného zastupiteľstva dňa 9. septembra 1999

1. Kontrola uznesenia.

2. Informácia o audite účtovnej závierky OcÚ za rok 1998.

3. Návrh na zloženie výberovej komisie pre výber dodávateľa na realizáciu akcie chodník v časti Lieskové.

4. Žiadosť Hádzanárskeho oddielu TJ Sokol Melčice Lieskové o finančné príspevky.

5. Informácia o výsledkoch konkurzného výberu na miesto pracovníčky OcÚ.

6. Rôzne.

Zasadnutie viedol starosta obce Jozef Hulvák.

1. Kontrolu uznesenia vykonal zástupca starostu RSDr. Štefan Dobias.

Všetky uznesenia boli splnené.

2. Správu o audite účtovnej závierky OcÚ za rok 1998 predložila predsedkyňa finančnej komisie Ing. Ludmila Nechutná a oboznámila s podmienkami pre vytvorenie podnikateľskej činnosti.

OZ berie na vedomie správu o audite účtovnej závierky OcÚ.

3. Zástupca starostu RSDr. Štefan Dobias informoval, že obec vypisuje súťaž na stavbu Chodník v časti Lieskové, ktorá je uverejnená v Obchodnom vestníku.

OZ schvaľuje zloženie komisie pre vyhodnotenie stavby Chodník pri štátnej ceste III/06128 v Melčiciach Lieskovom v tomto zložení: J. Hulvák - starosta, Ing. V. Beták, M. Skovajsa, P. Adaška, V. Misaroš a schvaľuje komisiu na užšiu súťaž na akcie:

opravy cesty, potoka po povodni, ná opravu fasády OcÚ, opravu Domu smútku v Melčiciach v tomto zložení: J. Hulvák - starosta, Ing. V. Beták, M. Skovajsa, P. Adaška, V. Misaroš

4. Žiadosť Hádzanárskeho oddielu TJ Sokol Melčice Lieskové o finančný príspevok.

OZ schvaľuje príspevok v sume 5 000,- Sk s podmienkou, že predloží uhradenie štartovného. V prípade nepredloženia dokladu o zaplatení štartovného, TJ Sokol vráti sumu 5 000,- Sk na účet OcÚ Melčice Lieskové,

- schvaľuje pre nový hádzanársky oddiel žiakov pri Základnej škole Melčice Lieskové čiastku 5 000,- Sk na uhradenie faktúry na zakúpenie dresov,

- ukladá starostovi oznámiť listom TJ Sokol, že nemá zabezpečené ďalšie finančné zdroje.

5. Informácie o výsledkoch konkurzného výberu na miesto pracovníčky OcÚ.

OZ berie na vedomie výsledok konkurzu na obsadenie miesta pracovníčky OcÚ, ktorou sa stala Eva Plesnivá občianka obce Melčice Lieskové.

6. Rôzne.

OZ schvaľuje zakúpenie 2 ks kalových čerpadiel do odkalových jám v časti Melčice-Dolný koniec na používanie v prípade povodní.

OZ súhlasí s podnikateľským zámerom a predloženým investičným plánom, pánom Chorvátom na objekt Novákovec a s prenájmom uvedeného objektu a pozemku vo výmere 400 m² za cenu 300 Sk za m², t. j. 120 000 Sk ročne. Po odsúhlasení výšky nájmu starosta v spolupráci s nájomcom vypracujú nájomnú zmluvu a predložia ju na nasledujúce zasadnutie OZ.

OZ berie na vedomie informáciu preds. školskej a kultúrnej komisie Mgr. Viery Varinskej na oslavu vstupu do roku 2000. Zároveň ukladá na najbližšie zasadnutie OZ predložiť alternatívne návrhy, organizačné a finančné zabezpečenie tohoto podujatia.

OZ nesúhlasí, aby bol prevedený majetok Zdravotného strediska Melčice Lieskové do združenia HIPOKRATES.

OZ žiada starostu obce o predloženie žiadosti poslancov na DV PZ, Okresný dopravný inšpektorát v Trenčíne o vydanie súhlasu na umiestnenie dopravnej značky "Zákaz vstupu vozidlám nad 9 ton".

Želmíra Staňáková

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

od 15. júla 1999 - 20. septembra 1999

Obyvateľov spolu	1527
ženy	784
muži	743

Prisťahovali sa:

Michaela Klierová	č. 56
Jaroslav Matejik	č. 427
Galina Neuhold	č. 233
Philipp Neuhold	č. 233

Odsťahovali sa:

Slavomír Zaťko	č. 476
Marianna Michalíková	č. 302

Narodili sa:

Alex Marušinec	14. 7. 1999
Lucia Ondrášková	14. 7. 1999

Zomreli:

Anna Strechová	19. 7. 1999
Karol Hrčka	16. 8. 1999

JUBILANTI

50 roční	
Zita Dolníková	č. 78
Jindřich Klier	č. 56
55 roční	
Eva Lukáčiková	č. 33
Ivan Juríček	č. 122
Milan Ondrášek	č. 366
Milan Jurčo	č. 415
Štefan Hodulík	č. 426
60 ročný	
Bohuslav Duháček	č. 298
65 roční	
Anna Hrabovská	č. 35
Štefan Kotásek	č. 87
Ján Kováčech	č. 122
Anna Zavadínková	č. 123
Justína Bernátová	č. 295
80 roční	
Oľga Fabianová	č. 257
Helena Dubovská	č. 382
85 ročná	
Pavla Švikruhá	č. 160
87 ročná	
Katarína Beňová	č. 240
88 ročný	
Anna Strýčková	č. 140
90 ročná	
Alžbeta Jurčová	č. 314

Prajeme Vám krásnu jeseň života, v nej nech radosť - zdravie prekvitá.

Manželstvo uzatvorili

Jaroslav Matejik a Blanka Ďurišová 21. 8. 1999

Ing. Milan Vlček a Renáta Lobíková 18. 9. 1999

Podali si ruky, pobožkali tvár, zaželeli veľa zdravia, lásky, šťastia, to je ten najkrajší dar.

Spracovala A. Križková a E. Plesnivá

Celoobecné oslavy 55. výročia SNP

Tento pamätný a historický deň sa v našej obci udiali dve významné udalosti. Prvá bola tá, ktorou boli členovia ZO-SZPB v Melčiciach-Lieskovom milo prekvapení, zo strany tunajšieho OcÚ prijatím v obradnej miestnosti.

Po úvodnej básni, ktorú predniesla pani Varinská prijal našich členov pán starosta. Milá slávnosť bola spestrená básňami a pies-

ňami zo súboru Snežienka, ktoré súčasne odovzdali všetkým prítomným členom ZO SZPB kvietok vďaka. Členovia sa zapísali do Pamätnej knihy a prevzali z rúk starostu obce monografiu z histórie obce.

Za úprmné a milé prijatie poďakovala predsedníčka ZO SZPB pani Emília Horváthová. Za dobrú spoluprácu s OcÚ pri každoročnom organizovaní osláv SNP v obci odovzdala "Pamätný list" Ústrednej rady SZPB pri príležitosti 55. výročia SNP.

Druhá ešte významnejšia udalosť boli celoobecné oslavy, na ktorých sa zúčastnili predstavitelia obce a naši občania. Po položení venca a kvetov k pamätníku padlých v I. a II. svetovej vojne predniesol slávnostný príhovor zástupca starostu obce pán Dobiaš, ktorý vyzdvihol skutočnosť, že zmyslom nie sú len samotné oslavy, ale hlavne hrdé pripomenutie si histórie slovenského národa. Záver osláv patril predsedníčke ZO SZPB, ktorá vyzdvihla, že SNP patrí k najslávnejším činom novodobých dejín Slovenska.

Po pietnom akte funkcionári obce a občania položili na melčickom cintoríne vence na hroby padlých partizánov J. Staňákovi, O. Novákovi a k urne S. V. Serouchova. Ondrej Moriš odpočíva na cintoríne v Baneskej Bystrici. Sviatočnú atmosféru celoobecných osláv 55. výročia SNP umocňovala dychová hudba Kykulanská dolinečka

Emília Horváthová
predsedníčka ZO SZPB

Blahoželanie

Jozefovi Rosovi k 80-ke

Vlani pri oslavách 600. výročia prvej písomnej zmienky o obci udelilo obecné zastupiteľstvo o. i. čestné občianstvo obce za dlhoročné zásluhy o rozvoj obce aj bývalému riaditeľovi našej školy Jozefovi Rosovi, ktorý sa začiatkom septembra t. r. dožil v relatívne dobrom zdraví a vitalite osemdesiatky.

Pre tých mladších treba pripomenúť, že Jozef Rosa stál na čele našej školy ako jej riaditeľ od roku 1956 až do roku 1979, teda aktívnych 23 rokov. Za jeho riaditeľovania sa postavila nová škola i telocvičňa. Sám bol nielen zapáleným učiteľom, ale musel sa stať i stavbárom a bol i aktívnym funkcionárom v obci. Určitý čas bol i obecným kronikárom. Ešte i v školskom roku 1979/80 zostal učiť na tunajšej škole ako dôchodca. Svojim učiteľským i ľudským postojom stál pri formovaní charakterov mnohých generácií.

K jeho osemdesiatke mu úprimne blahoželáme, prajeme ešte veľa zdravia a pohody na zaslúženom odpočinku a zároveň mu dakujeme za všetko, čo pre našu obec ale i pre okolité obce a jej mladú generáciu vykonal. Poďakovanie patrí i jeho manželke, ktorá stála verne po jeho boku a tolerovala jeho večnú zaneprázdnenosť v práci i vo funkciách. Iste sa k nášmu blahoželaniu pripájajú i jeho bývalí kolegovia zo školy, bývalí žiaci a všetci, ktorí ho poznali a mali radi.

Živio, pán riaditeľ Rosa!

Mária Vašková

Činnosť dozorného výboru Jednoty SD

DV Jednoty SD v časti obce Melčice má v súčasnej dobe 93 členov. V rámci aktivít k Medzinárodnému roku starších ľudí, členovia DV v júli t. r. osobne navštívili 16 svojich členov narodených v r.1922 - 1929 a poďakovali im za členstvo. Osobne im odovzdali malé balíčky ako prejav pozornosti a úcty voči svojim starším členom. Boli to nasledovní členovia: p. Pavla Struhárová, Zuzana Zlatovská, Milan Novák, Anna Fabianová, Anna Adamovicová, Anna Nováková, Anna Staňáková, František Biras, Želmíra Martinusová, Ludmila Predanócyová, Ján Capák, Božena Chlapíková, Anna Nováková č. 37, Pavla Kašovicová, Emília Struhárová a Mária Vladová. Okrem uvedených členov boli navštíviť aj dlhodobó choré členky a to p. Pavlu Vaculovú, Máriu Trčkovú a Máriu Capákovú.

V rámci brigádnickej činnosti sa členovia zapojili do úpravy okolia a čistenia dvora Potravín v Melčiciach. Brigády sa zúčastnil aj bývalý člen Jednoty SD p. Pavol Lobík.

Na kultúrno-spoločenskú činnosť, členovia majú možnosť čerpať finančné prostriedky z fondu členov a funkcionárov J SD.

Anna Lobíková, predsedníčka DV J SD

Posedenie členov základnej organizácie telesne postihnutých Pod Tlstou horou

Výbor ZOSZTP Melčice-Lieskové zorganizoval v tomto krásnom kraji dňa 5. 6. oslavy MDD, Deň Zdravia a Medzinárodný rok starších ľudí 1999. Teplé lúče slnka nás hriali od rána a dopriali našim deťom a nám všetkým prítomným pozerat krásne lesy, kvety na lúkách a piť z dobrého prameňa liečivú vodu. Na obed bol pripravený dobrý guláš, občerstvenie, káva a domáce koláče.

Po dobrom obede pre radosť a zabavenie nás prišla navštíviť Kykulanská dolinečka pod vedením pána Zajčeka. Veselá nálada a krásne piesne sa niesli celou dolinou. Nezabudli sme ani na spoločné opekanie špekáčok a slaniny. Získali sme nielen obdiv od prítomných členov ZO, ale aj od pozvaných hostí. Toto posedenie považovali za príjemný odych.

Dakujeme všetkým, ktorí našej ZO pomohli akoukoľvek formou pri organizovaní tejto akcie a rozišli sme sa v presvedčení, že na budúci rok si takéto príjemné posedenie zopakujeme.

Anna Kotásková

Upozornenie občanom

Obecné zastupiteľstvo našej obce na svojom poslednom zasadnutí okrem iného konštatovalo, že niektorí naši občania - zrejme z neúcty k ostatným spoluobčanom - svojvoľne vylievajú odpadovú vodu zo svojich domácností pred svojich susedov na cesty a chodníky v obci a tiež na verejnom priestranstve skladujú dlhú dobu štrk a piesok, hoci už dávno skončili so stavebnými prácami na svojich domoch. Za prejav neúcty k právu občana na poriadok v obci je možné tiež považovať zlozvyk umývania svojich osobných áut na cestách a chodníkoch v obci. Tohoto zlozvyku sa navyše dopúšťajú aj príbuzní a známi našich občanov, ktorí dochádzajú do obce na návštevu.

Za necitlivé je možné považovať aj parkovanie motorových vozidiel na cestách v obci. Každý súdny občan iste uzná, že aj parkovanie áut na verejných komunikáciách vytvára situácie, za ktorých môže dôjsť nielen k materiálnym škodám, ale aj k poškodeniu zdravia, či dokonca ohrozenia na živote najmä malých detí.

Očakávame, že spomínané priestupky proti pravidlám občianskeho spolunažívania si ich porušovatelia uvedomia a zdržia sa spomínaných konaní. Obecné zastupiteľstvo našej obce v prípade nerešpektovania tohoto upozornenia prikróči k adresnému zverejneniu mien tých občanov, ktorí uvedené priestupky páchajú a porušujú tak Všeobecne záväzné nariadenie obecného zastupiteľstva číslo 5 o dodržaní čistoty a poriadku v obci Melčice-Lieskové.

Miestny spolok Slovenského červeného kríža 80-ročný

Do roku 2000 vstúpi aj náš miestny spolok Slovenského červeného kríža ako 80-ročný. Po uznaní Slovenského červeného kríža Medzinárodným výborom červeného kríža 1. 12. 1919 bola zakrátko aj v našej obci založená miestna organizácia. Medzi zakladajúcich členov patrili: Ján Hladký, Eva Ondrášková, Františka Knuppová, Mária Kaššovicová - Reháková. Celková práca organizácie je neodmysliteľne spätá i s menom MUDr. Bojku, Ondreja Šikuda a Ľudmily Masárovej, dlhoročných predsedov tejto organizácie. Významným prínosom bola i práca Emilie Múdrej - Šebíkovej, dlhoročnej aktivistky okresného výboru. Súčasní členskú základňu tvoria prevažne prestárli občania.

Organizácia sa do povedomia zapísala predovšetkým organizovaním bezpríspevkového darčovstva krvi. V tejto tradícii sa pokračuje aj v súčasnom období. V obci máme nasledovných držiteľov Jánskeho plakety a to:

zlatej: Ing. Jindřich Klier, Ondrej Sulo, Anton Knupp, Vincent Valápka, Ondrej Šikuda
striebornej: Fridolín Biras, Jozef Jurovic, Ján Molec, Vladimír Luprich, Tibor Hanták, František Urge, Jozef Ďuriš, Jozef Hulvák, Peter Škultéty

bronzovej: Vladimír Misároš st., Miroslav Martiška, Peter Šikuda, Pavel Mareček, Emília Slezáčková, Jaroslav Šikuda, Jaroslav Masár, Danka Michalčová, Božena Kovačechová, Emilia Kaššovicová, Milan Chromý, Ján Chrenko, Ľubomír Jantošovič, Vladimír Lukač, Rostislav Trčka, Anna Vargová, Anna Meleňová.

Využívam aj túto príležitosť poďakovať nielen držiteľom Jánskeho plakety, ale všetkým darcom a želám im predovšetkým pevné zdravie, aby ešte dlho mohli darovať túto vzácnu tekutinu, ktorú nemožno vyrobiť, ani ničím nahradiť. Vzhľadom k tomu, že v poslednom období niektorí naši občania darujú krv i individuálne, organizácia nemá o týchto darcoch prehľad.

Dobré výsledky dosiahla naša zdravotná družina, ktorá pracovala pod vedením O. Dudovej a M. Staňovej. Úspešne absolvovala viacero súťaží.

Zorganizovali sme i peňažnú zbierku na pomoc občanom, ktorí boli postihnutí povodňami. Finančná zbierka predstavovala 18 020,- Sk. Aj touto formou sme chceli vyjadriť svoju solidaritu s postihnutými občanmi a na druhej strane úprimne ďakujeme občanom svojej obce za uvedené peňažné dary.

Do roku 2000 vstupujeme teda o 80-ročnou bohatou tradíciou, v ktorej chceme aj naďalej pokračovať. Osobitný dôraz budeme klásť na organizovanie bezpríspevkového darčovstva krvi, ale tiež i na omladenie našich radov.

Olga Dudová
predsedníčka spolku SČK

Letné kultúrne aktivity

Počas letného prázdninového a dovolenkového obdobia kultúra v našej obci nemala uhorkovú sezónu. Práve naopak.

Folklorný súbor Kolovrátok veľmi úspešne reprezentoval našu obec na Kopaničiarskych slávnostiach v Starom Hrozenkove s pásmom "Zatva". Na slávnosti sa zúčastnil aj starosta obce, poslanci Obecného zastu-

delného stretávania sa v Klube počuli, mali možnosť zrealizovať. Program v Tajove bol veľmi bohatý. Okrem kvalitných prednášok o zdravej výžive, zdravom životnom štýle sme mali možnosť v kurzoch varenia, ktoré boli každý deň 2 hodiny, naučiť sa pripravovať nové, zdravé jedlá, ďalej nám bol ponúknutý kurz masáže, rôzne cvičenia, športové hry, sauna a posilovňa. Členovia Klubu zdravia boli podávanou stravou, ktorá bola bez mäsa, mlieka a vajec nadšení. V lone krásnej prírody sme nepotrebovali rádio, televíziu, ani noviny. Turistické vychádzky, ktoré boli 3-4 hodinové, zostanú pre účastníkov tábora zdravia nezabudnuteľné. Nevdojak sme si uvedomili, že "život beží okolo nás tak, ako pobeží aj v budúcnosti, len treba využiť šancu a príležitosť" a tým bol práve letný tábor zdravia. Zaujímavci sa už teraz môžu prihlásiť na tunajšom

Snímka z turistického pochodu Melčickou dolinou.

pitelstva, členovia kultúrnej komisie a občania z našej obce. OcÚ zabezpečil autobus nielen pre účinkujúcich ale i ostatných záujemcov. FS Kolovrátok sa zúčastnil aj na prehliadke folklórnych súborov v Hornej Súči - Závrskej. Počas výstavy ovocia a zeleniny v Adamovských Kochanovciach súbor Kolovrátok zaujal prítomných pôsobivými piesňami z nášho regiónu.

Det'ský folklórny súbor Snežienka tiež nemal prázdniny. Pravidelne každý piatok sa deti stretávali pri nácviu v priestoroch svadobky. DFS nacvičil program k 55. výročiu SNP v našej obci a v súčasnosti nacvičuje kultúrny program k oslavám 10. výročia vzniku súboru Kolovrátok.

Zorganizovali sme výlet s deťmi a rodičmi do Stráni s opekaním špekáčikov a turistický pochod na Melčickú kyselku, kde sa deti hrali, spievali a súťažili. Deti mali pekné zážitky a určite budú dlho spomínať.

Vyvrcholením aktivít členov Klubu zdravia bol Letný tábor zdravia v Tajove pri Banskej Bystrici. To, čo členovia počas pravi-

OcÚ a v Klube zdravia.

Aj počas leta sme pokračovali s úpravou a odburinovaním v Parku Jána Smreka. Bola potrebná každá pracovitá ruka. Mrzí nás postoj niektorých našich občanov, ktorí hoci boli aj oslovení, mali vždy "po ruke" prilievajúcu výhovorku. O to viac si ceníme pomoc najmä p. Emilie Múdrej - Šebíkovej, Hermíny Benkovej, Marty Jantošovičovej a Vilmy Duháčkovej, ktoré ochotne sa zúčastnili na troch brigádach. Ďakujeme za pomoc aj vedeniu ZŠ, kde sme sa stretli s pochopením u pani riaditeľky Vakošovej a pani učiteľky Vovesovej.

Ihneď po zahájení nového školského roka "ožili" priestory v pamätnej izbe J. Smreka a v národopisnej expozícii. Už v prvý týždeň v septembri ju navštívili žiaci Športového gymnázia z Trenčína, návštevu ohlásili i žiaci ZŠ z Terchovej a okolitých škôl. Na záver ponúkame možnosť navštíviť tieto stále expozície i našim občanom vždy v prvú nedeľu v mesiaci od 14,00 - 16,00 h.

Olga Kusendová

Ako sme začínali školský rok v materskej škole?

Tradične niektoré deti išli do materskej školy smelo, povzbudené svojimi staršími súrodencami, niektoré smutne, bojzливо. Nielen deti, ktoré išli do malej skupiny, ale aj tie väčšie. Ale prejde pár týždňov a deti sa zmenia na nepoznanie.

Ono sa hovorí: "Každý začiatok je ťažký."

Zoznam detí pre školský rok 1999-2000

- Mladšia skupina: Bebjaková Kristína, Birasová Sabinka, Benková Kristínka, Dolník Jakubko, Junica Paťko, Krošláková Lenka, Vašková Barborka, Vagáčová Veronka
Nové deti: Neuhold Philipp, Žiška Samko, Vašková Kristínka, Juričková Simonka, Macejková Romanka,

Macurová Majka, Medvecký Robko, Morvaiová Lucka, Vladová Hanka, Rariga Marek, Morvaiová Mirka, Nedorostová Dianka, Ozimá Danielka, Otáhal Jakubko

- Staršia skupina: Berková Nikolka, Betáková Paťka, Birasová Martinka, Červeňan Tomáško, Fabian Jakubko, Fabian Danko, Kogler Paťko, Nedorostová Paťka, Ondrášek Martinko, Oravec Matúško, Savická Janka, Vaško Matúško, Varta Samko, Vlado Jurko, Vlček Matúško, Zavadinka Martinko, Žiška Paťko

Nové deti: Letková Dominika, Fabianová Lenka, Miko Richard, Mizeráková Barborka, Nedorostová Paťka

MB

Kolovrátok jubiluje

Ludová pieseň - to je vzácny dar, ktorý ostane do vienka každý národ. Ak tento dar prijme do svojho srdca a naučíme sa ho vnímať a hlavne ak mu porozumieme, stane

A práve z takých pohnútok vznikla aj naša ženská spevácka skupina Kolovrátok pri OcÚ Melčice-Lieskové. Jej zakladajúce členky Hermína Benková, Anna Hniličková, Olga Kusendová, Otília Michalčová, Jarmila Nováková a Eva Rašičová cítili v sebe túžbu spoločne sa stretávať pri ľudovej piesni. A so svojou radosťou, ktorú im prinášal spev, chceli sa podeliť aj s inými ľuďmi, a preto začali vystupovať na verejnosti. Postupne sa k nim pridali ďalšie ženy: Pavla Šikudová, Pavla Potočková, Anna Mizeráková, Anna Krecháčová, Marcela Bušová, Marta Habdákova, Emília Kadlečíková a Anna Petrová. Pribúdaj aj počet vystúpení: Melčice-Lieskové, Adamovské Kochanovce, Ivanovce, Chochoľná-Velčice, Kostolná-Záriečie, Podolie,

Kroje - najskôr sme poprevracali staré skrine a truhlice našich babiek a mám, čo - to zo starých, pôvodných krojov sa našlo. Chýbajú nám pôvodné čižmy, zástere a rubáče. V našom oblečení sme museli zaimprovizovať, čo nám najmä na okresných prehliadkach folklóru trenčianskeho regiónu bolo vytýkané. Až v tomto roku sa nám podarilo, vďaka príspevku OcÚ Melčice-Lieskové, Fondu Pro Slovakia a ďalších sponzorov sústrediť peniaze. Dali sme si zhotoviť rubáče podľa originálneho vzoru.

Naším ďalším problémom je hudobný doprovod, ktorý nám chýba najmä pri tanečných piesňach. Záskok robí Jaroslav Surovský z Chochoľnej-Velčice.

V našom repertoári máme aj rôzne príležitostné piesne. Nevystupujeme vždy iba v krojoch (pohreby, životné jubileá, pamätné dni). Finančnú pomoc na zhotovenie jednotného

Z prvých vystúpení speváckej skupiny.

sa nám ľudová pieseň potešením, pobavením i zdrojom poznania. Je v nej ukrytý celý život v jeho najrozmanitejších podobách. Je v nej radosť i smútok, láska, nádej, práca i zábava, túžba, žart aj múdrosť a filozofia ale i poučenie. Ľudová pieseň tomu, kto ju má úprimne rád prináša veľa pekných chvíľ a nezabudnuteľných zážitkov.

Brunovce, Považany, Trenčianske Bohuslavice, Omšenie, Dolná Poruba, rakúsky Lienz, Mníchova Lehota, Bánovce nad Bebravou, Starý Hrozenkov, Horná Súča - Trnávka, Žilina, Šaľa. Za 10 rokov svojej činnosti naša skupina Kolovrátok absolvovala 158 verejných vystúpení. Nacvičili sme 4 zvykoslovne pásmo, v ktorých vystupovala mládež a deti aj z okolitých obcí.

Z vystúpenia "Fašiangy... turice..."

Dedinská svadba.

Kolovrátok čerpá repertoár zo spomienok a aj písomných záznamov starších spoluobčanov z nášho regiónu. Najviac nám pomohli zápisky tetky Betky Krecháčovej z Kochanoviec a rozprávanie jej brata Ondreja Mikulu. Piesne čerpáme aj od pani Kudlovej z Ivanoviec, ktorá nám naspievala 88 piesní. Okrem toho každá členka súboru sa snaží z rôznych prameňov získavať nové piesne. V repertoári máme zaradené aj piesne z ďalších kútov Slovenska, nielen z nášho trenčianska (Púchovská dolina, Horehronie a pod.).

spoločenského oblečenia nám poskytlo Pôľnohospodárske družstvo Melčice-Lieskové ako sponzorský príspevok. Touto cestou im vyslovujeme naše srdečné poďakovanie.

Čo dodať na záver? Už 10 rokov sa snažíme svojim spevom prinášať našim poslucháčom a priaznivcom ľudovej piesne radosť, potešenie a dobrú náladu. Robíme to s radosťou a s nadšením. Spievame všade tam, kde ľudia cítia potrebu počuť ľudovú pieseň. Ďakujeme všetkým, ktorí nás počúvajú a ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli. Vyslovujeme želanie, aby ste nám i naďalej zachovali vašu priazeň.

Pavla Potočková

Už zazvonilo na nový školský rok

Zvonenie pozvalo 2. septembra všetkých žiakov a študentov do tried, učebni a študovní, aby oznámil, že sa začal školský rok 1999/2000.

Na Základnej škole v Melčiciach-Lieskovom tiež zazvonil zvonec, iba počasie nám neprialo, aby sme na začiatku školského roka, tak ako je zvykom, sa zišli všetci žiaci, učiteľmi, rodičmi a hostia na školskom dvore. Preto sme v budove školy na chodbe privítali najprv žiakov prvého ročníka, ktorým sa prihovorila riaditeľka školy Mgr. Mária Vakošová a po nej starosta obce Melčice-Lieskové Jozef Hulvák. Na otvorení školského roka sa zúčastnili i ďalší hostia - starosta obce Adamovské Kochanovce Ing. Rudolf Kadlečík a kultúrna pracovníčka Obecného úradu Melčice-Lieskové pani Olga Kusendová.

Po privítaní sa naši najmenší v očakávaní rozišli so svojimi rodičmi do tried, kde ich čakali prvé pani učiteľky.

Ostatným žiakom školy sa cez školský rozhlas prihovorila pani riaditeľka. Poprialá všetkým pracovníkom školy i žiakom veľa síl, chuti a úspechov v novom školskom roku. Vyjadřila presvedčenie, že všetci žiaci budú usilovne pracovať a vzorne reprezentovať našu základnú školu.

V školskom roku 1999/2000 boli do 1. ročníka zaškolené z Melčic-Lieskového tieto deti: Martin Augustín, Leontína Berková, Andriana Burianová, Michaela Burianová, Juraj Janega, Matej Janega, Stanislav Kogler, Lucia Lukáčová, Vlastimil Majerovič, Veronika Matejovičová, Jana Poznánová, Simona Berková, Radoslav Bredschneider, Patrik Kútny, Martina Ondrášková, Kristína Ondrášková, Tomáš Poláček, Peter Prochádzka, Dominika Rigová, Eduard Rzvavský, Ma-

rek Spaček, Kristína Stražáková, Peter Vacula, Pavol Zavadinka

Pohromy a požiare v živote obce

Tohtoročné lejaky narobili obyvateľom našej obce nemalé škody. Ale živelné pohromy a požiare vyčíňali v obci aj v minulosti.

Napríklad v roku 1925 postihla obec víchrica. Postihnutí boli: z Melčíc Michal Marti-

nus a vdova Eleonóra Löwyová, zo Zemianskeho Lieskového Štefan Kolár, Ján Kreháč, vdova Juraja Masára, Ondrej Bernát, Ján Beránek, vdova Katarína Žambokretyová, Ján a Alžbeta Chlapíkoví, vdova Mária Šogorová, Anna Letašiová a Ján Matiaš. Bola im poskytnutá núdzová výpomoc od 100 do 2000 korún.

V roku 1935 zasiahlo obec Melčice pravdepodobne krupobitie, ktoré spôsobilo poškodenie obilnín, ale aj iných plodín. Škody sa odhadovali v percentách od 20 % do 100 % zasiahnutých siatin. Pohroma to bola veľká, lebo škody utrpelo 51 roľníkov z obce Melčice.

Dňa 14. augusta 1937 zasiahlo krupobitie aj siatiny Pavliny Jurákovvej na kopaničiach obce Zemianske Lieskové. Poškodená dostala od štátu prídely 1 q pšenice.

V roku 1931 vypukol v mlyne Ludovita Truchlíka v Melčiciach požiar, ktorý zapríčinilo prehriate ložisko. Zhorela strecha mlyna a vnútorné zariadenie. Odhadnutá škoda dosiahla 63 000 korún. Majiteľ bol však poistený len na 41 000 korún. V tom istom roku zhorela strecha domu a ... Jadnené seno a ďatelina Adamovi Štefanovi a vdove Zuzane Jurikovičovej z Melčíc.

Škoda na dome bola 13 000 korún, na krmovniach 7 000 korún.

V roku 1932 zhorela maštaľ Štefanovi Staňákovi z Melčíc.

V roku 1934 zničil požiar strechu domov

Jána Malika a Anny Šimovej rodenej Malikovej.

V roku 1936 požiar spôsobil na dome Štefana Vaculu z Melčíc škodu 2 100 korún.

Z obyvateľov Zemianskeho Lieskového

boli poškodení požiarmi títo obyvatelia: V roku 1931 zhorelo Ondrejovi Petrovi asi 13 vozov slamy. Požiar zapríčinili deti, ktoré sa hrali so zápalkami.

V roku 1935 poškodil požiar domy, humnú, maštale a náradie Márie Jurákovvej a Márie Ševčíkovej rodenej Jurákovvej.

V roku 1940 sa zapálil od iskier strecha pece v tehelni. Majiteľka Irena Szilvayová utrpela škodu 5 000 korún.

Požiare pomáhali hasiť miestni hasiči - príslušníci spoločného Dobrovoľného

hasičského zboru pre obce Melčice a Zemianske Lieskové. Bol založený v roku 1926 a podliehal Okresnej hasičskej jednote č. 6 v Trenčíne. Najvyšším nadriadeným orgánom mu bola Zemská hasičská jednota v Turčianskom

Svätom Martine. Veliteľom spoločného Dobrovoľného hasičského zboru v Melčiciach a Zem. Lieskovom bol od jeho založenia Hugo Milch. V 40-tych rokoch ho vystriedal Ján Kozić. Tajomníkom bol Ján Strecha, železničiar.

Zbor mal od 34 do 37 činných hasičov. Miestny notár a notársky pomocník boli čestnými členmi. Od roku 1937 bola členom zboru aj žena - Duša Milchová. Vykonávala samaritánsku službu.

Zbor patrila medzi vzorné hasičské zbory. Zasahoval aj pri požiariach v susedných obciach a skoro vždy tam prišiel prvý. Už v roku 1927 bol pre chabrosť, vytrvalosť a pohotovosť svojich hasičov vyznamenaný pochvalným uznaním od Zemskej hasičskej jednoty v Turčianskom Sv.

Martine ako vôbec prvý zbor v okrese Trenčín. Aj pri revízii v roku 1940 dozorné orgány konštatovali, že po stránke organizačnej, administratívnej, hospodárskejškej, technickej a výcvikovej sa zbor radí medzi vzorné zbory. Nenašli sa uňho žiadne závažnosti.

Za organizačné zásluhy bol veliteľ zboru Hugo Milch vyznamenaný v roku 1927 bronzovým záslužným krížom a v roku 1930 strieborným krížom. Tajomník zboru Ján Strecha bol v roku 1930 vyznamenaný bronzovým záslužným krížom. V roku 1932 dostal bronzový záslužný kríž aj 1. námestník veliteľa Ján Kozić.

Hasiči okrem toho, že zasahovali vzorne pri požiariach, vykonávali každý rok cviče-

Pozvanie!

na slávnostné otvorenie verejného účinkovania
**Spoločného Dobrovoľného Hasičského Sboru
v Melčiciach a v Zem. Lieskovém,
na deň 29. júna 1926**
v Melčiciach v záhrade potravného spolku,
na ktorú všetkých ct. občanov a doproprajcov hasičstva týmto
uctive povoláva **HASIČSKÝ SBOR.**

Program slávnosti:

Konfety, serpentin pošta atd.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvítanie hosťov na stanici. 2. Slávnostný sľub sboru do rúk okr. veliteľa. 3. Odovzdanie sboru veliteľovi. 4. Radové cvičenie. 5. Poplach. 6. Cvičenie s hasičským náradím. 7. Pochod na miesto zábavy. 8. Slávnostná reč: prehovori br. čest. vel. F. TAUS, ved. notár. 9. Voľná zábava. 	Naplňte stávkami na budúci rok sa s víťazom prijímajú.
--	--	--

Hudba prvotriedna. O jedla a nápoje je postarané
Čistý zisk venuje sa v prospech vyzbrojenia hasičstva.

Vstupné pre osobu Kč. 5.   Začiatok o 3. hod. popoludní.

V prípade nepriaznivého počasia slávnosť vydrží sa v nedelu, dňa 11. júla 1926.

Pozvanie.

**Melčický-Zemiansko Lieskovský
spoločný dobrovoľný hasičský sbor**
usporiada dňa 29. júna 1928 v záhrade
potravného družstva v Melčiciach

TANEČNÚ ZÁBAVU

na ktorú všetkých občanov túto cestou povoláva.

Začiatok o 3. hodine popoludní.

Vstupné za osobu: dámy 4 Kčs, páni 5 Kčs.

Čistý zisk venovaný bude na hasičské ciele, preto sa nadplatky s vdakou prijímajú.

V prípade nepriaznivého počasia, sa zábava zdrží dňa 1. júla 1928.

POZVANIE

SPOLOČNÝ DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ SBOR
MELČICE A ZEMIANSKÉ LIEŠKOVÉ

usporiada

v utorok, dňa 31. decembra 1929 o pol 9 hod večer
v miestnom potravnom družstve v Melčiciach

SYLVEŠTROVSKÝ

VEČIEROK

spojení
a divadelným predstavením a tanečnou zábavou,
na ktorú Vás i Vašu ct. rodinu týmto uct. povoláva.

PROGRAM

1.) V SLUŽBE LÁSKY.

Obraz za života v 3. dejstve
od Miloslava Schmöda, scen. hasičského veliteľa.

2.) PREKAZENÁ DEFRAUDÁCIA.

Veselohra v 1. dejstve.   Napísal Aug. Pavlovic.

3.) PRI VÝSLUCHU.

Vesely obraz zo života, dľa F. Podlaska.

Vstupné na divadlo: l. m. 6, II m. 4, štálie 2 Kčs.

PO DIVADLE TANEČNÁ ZÁBAVA.

Vstupné na zábavu: pan. Kcs 5.--, dáma Kcs 4.--.

HUDBA HASIČSKÁ. — Čistý zisk bude venovaný
na hasičské ciele a preto nadplatky sa s vdakou
prijímajú a v „Hasičských Listoch“ uverejnia

nia, verejné vystúpenia, poskytovali samaritánsku pomoc zraneným, v letných mesiacoch držali nočné strážne služby, uskutočňovali poučné prednášky, poriadali zábavy, maskarné plesy a divadelné predstavenia. Výnos z nich sa použil na vydržovanie zboru. Pravdaže aj obce Melčice a Zem. Lieskové každoročne prispievali na zbor a od občana sa vyberala hasičská dávka.

Obce Melčice a Zem. Lieskové spoločne kúpili v roku 1936 od Ireny Szilvayovej pozemok v Zem. Lieskovom, na ktorom začali v roku 1937 stavať hasičské skladisko. Stavbu zadali murárenskému majstrovi v Čachtíc Júliusovi Gáborovi. Náklady na stavbu dosiahli 22 000 korún. Skladisko je funkčné podnes.

Viera Morišová

Kapitolky zdravej výživy

O biologickej menšine

1. októbra Svetový deň vegetariánov
16. októbra Svetový deň výživy

"Naučili sme sa lietať v povetří ako vtáci, vieme sa potápať ako ryby. Zostáva nám už len to, aby sme žili na zemi ako ľudia." To boli slová známeho anglického dramatika G. B. Schawa (1856 - 1950), ktorý bol od svojich 24 rokov presvedčeným vegetariánom. V nasledujúcom príspevku venujeme trochu pozornosti životnému štýlu vegetariánov.

Keďže problematika by bola rozsiahla, nebudeme sa zaoberať filozofickými a etickými aspektami, ale našu pozornosť zameriame na zdravotnú problematiku. Ako to bolo vlastne na počiatku, čítame v biblickej knihe Genezis 1,29, vtedy Boh skrz Mojžiša povedal: "Hľa, dal som vám každú bylinu, ktorá má semeno a každý strom, na ktorom je ovocie. To všetko bude vaším pokrmom". Vegetarián je človek, ktorý z rôznych dôvodov neje žiadne mäso a zo živočíšnych výrobkov konzumuje len mlieko či mliečne výrobky. Na základe niektorých poznatkov výživy sa ustupuje i od mlieka. Občas zje nejaké vajce a trochu masla. Mohli by sme povedať, že je to špeciálny bylinožravec (lat. frugivor) so zameraním na ovocie, orechy, zeleninu a semená rastlín.

Výsledky výskumov v posledných desaťročiach poukazujú na to, že konzumácia mäsa človeku škodí, lebo anatomicky nie je k tomu ustrojený. Má okrem iného aj tenké črevo dlhé asi 10 metrov, ktorým pomaly putujú zvyšky potravy, tvoria sa z nich hnilobné produkty, baktérie a množstvo jedovatých látok. Mäsožravé zvieratá majú tenké črevo dlhé len 3 metre a zvyšky potravy vychádzajú z neho podstatne rýchlejšie.

Vegetariáni sú nefajčiari a nepijú alkoholické nápoje, čo zvyhodňuje ich zdravotný stav.

Aké sú všeobecne ich zdravotné prednosti:

- trpia asi o 60 % menej na arteriosklerózu a jej následkami ako ostatná populácia rovnakého veku,
- nemajú vysoký krvný tlak a zápchu,
- majú o 65 % nižšiu úmrtnosť na rakovinu než ostatní ľudia,
- netrpia osteoporózou, na kostné a kĺbové ochorenia, ani na reumatizmus, dnu a Bechterovu chorobu,
- majú oveľa nižší výskyt žalúdočných, črevných katarov a vredov, menej žlčkových, pankreasových a pečenejých problémov,
- majú nepatrný výskyt alergií a kožných chorôb, podstatne menej trpia na psychické poruchy, neurózy, depresie a pod.,
- dožívajú sa priemerne dlhšieho veku ako ostatní ľudia.

Po použití mäsa stúpne teplota krvi, zvýši sa počet bielych krviniek (leukocytóza) a človek je malátny. Zvýši sa hustota krvi (viskozita) a tiež dochádza k prekyseleniu (acidite), lebo mäso je kyselinotvorná potravina. Pri vegetariánskej strave sa uvedené poruchy nevyskytujú, krv je zásaditej povahy, ako je u všetkých plodožravcov. Tieto poznatky pochádzajú od dr. Stählina. Sú uvádzané i v odbornej lekárskej literatúre, žiaľ sú všeobecne ignorované. Dôsledkom sú potom civilizačné choroby.

A čo vlastne vegetariániedia? "Čo by som zjedol, keby som nemal mäso, salámu a slaninu?", pýtal by sa nejaký z nás. Je pravdou, že

nie je jednoduché byť vegetariánom. Predovšetkým pôsobí na nás silná tradícia a stravovacie zvyky. Prírodným pokrmom sa nevenuje na našu všeobecnú škodu žiadna pozornosť napr. zo strany stravovacích zariadení, školských či závodných jedální. To všetko sa nám však vracia v zlom zdravotnom stave našej populácie a vo vysokých nákladoch na liečenie chorôb.

Odborníci vo výžive v súlade s vedeckými modernými poznatkami prikladajú surovej strave mimoriadny význam. Tvrdia, že ak je v celodennej strave viac ako 60 % surových produktov, potom prebiehajú v organizme regeneračné procesy. Surové produkty obsahujú všetky potrebné živiny, ktoré sú aktívne asi do 45° C. Pri vyšších teplotách sa začínajú rozkladať ako prvé enzýmy, potom vláknina, vitamíny a pod. Mäso neobsahuje vlákninu a len veľmi málo vitamínov A, C a E. Ak varená strava i rastlinného pôvodu prevažuje v jedálnom lístku, prináša to predčasné starnutie, rôzne ochorenia, degeneráciu organizmu. Výživné zložky potravín sa tým čiastočne alebo úplne znehodnocujú. Chýbajú nám systémové opatrenia, ktoré by ľuďmi viedli k výberu zdravých a cenovo zvýhodnených potravín ako napr. v škandinávskych krajinách a inde. Náprava nie je vo výhľade. Tiež ministerstvo zdravotníctva ponovembrových vlád neprihádza so žiadnym ozdravným programom pre obyvateľstvo.

I zo strany niektorých lekárov sú nám predkladané často zastaralé a povrchné informácie. Čítal som v niekoľkých časopisoch, že lekári nedoporučujú deťom bezmäsitú stravu, lebo nemôže mäso nahradiť. Možno nečítali knihu Vegetariánske diéta od MUDr. Igora Bukovského, ktorý je odborníkom na výživu a známy z relácií v rozhlase a televízii. Napísal tiež knižku Hľadá sa zdravý človek a mnoho článkov v

novinách o výžive. Je vedeckým pracovníkom na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Zúčastňuje sa už viac rokov na všetkých významných európskych a svetových kongresoch o výžive. Je tiež členom Britskej spoločnosti pre výživu a Americkej spoločnosti pre klinickú výživu. Práve pred rokom mal kvalitnú prednášku aj v Dome kultúry Javorina.

O svojich skúsenostiach s vegetariánskou stravou písal pán Karel Kevan z Piešťan v týždenníku Život 3/1999, ktorý má už 74 rokov a chodí aj v zime plávať. V minulosti mal zápal hrubého čreva a paradentózu. Lekár mu chcel vytrhať všetky zuby. Dočítal sa vtedy o prírodnej strave a vitamínoch. Prešiel najprv na rastlinnú stravu, ale schudol tak, že len kosti v ňom hrkotali. Paradentózu aj hrubé črevo si však vylicil. Skúšal sa vrátiť k bežnej strave, no črevo sa mu znovu ozvalo. Preto sa vrátil k vegetariánstvu. Čím je strava jednoduchšia, tým je zdravšia. Nefajčí, nepije alkohol iba čistú vodu, cíti sa ako mladý a spolu s manželkou športujú. Program o ňom bol aj v slovenskom rozhlase.

O tom, že nie všetci lekári majú negatívny postoj k vegetariánskej strave, svedčí aj lekárska konferencia o aktuálnych trendoch vo výžive, ktorá sa konala v Nemocnici akademika Déreya v Bratislave. Poslucháči si pozreli 5 videokaziet s prednáškami zahraničných odborníkov na prírodnú stravu, ktorá je prevenciou a lieči i viaceré choroby. Kazety vyšli vo vydavateľstve VEGA vo Vrútkach.

Môžeme súhlasiť s tým, že živá strava je návratom k prirodzenému spôsobu života ľudí, ktorí ešte stále tvoria len biologickú menšinu. Je to životný štýl, ktorý ponúka lepšie kvality života.

Z odborných prameňov vybral
Ján Lysý

Nakupovať rozumne sa oplatí!

TERAZ AŽ
30% ZĽAVY
NA VYBRANÉ VÝROBKY

Už skoro 1 000 000 ľudí
používa výrobky nakúpené
cez katalóg Triangel!

katalóg
triangel
nákup na splátky

Akcia platí od 15.9. do 15.10.1999
alebo do vypredania zásob!

Predaj na splátky bez ručiteľa:

- Televízory
- Audiosystémy
- Pračky, sušičky
- Chladničky, mrazničky
- Mikrovlnné rúry, sporáky
- Kuchynské roboty, hrnce
- Vysavače, ohrievače vody, kotly
- Záhradná technika,
- Pneumatiky, disky
- Športové potreby
a veľa ďalších výrobkov

KONTAKT:

Regionálna kancelária
NS Máj (nad Pizzeriou)
Dubnica Nad Váhom
tel./fax: (0827) 23243
mobil: 0903 756 576
0905 633 076

Hľadáme nových obchodných zástupcov

Jednoročné bilancovanie miestnej organizácie SNS

Naša MO SNS bola založená 9. 7. 1998. Z pôvodných 10 zakladajúcich členov do SNS vstúpilo 7. Dnes má organizácia 18 členov a združuje aj členov SNS z Ivanoviac, Adamovských Kochanovciac a Chochoľnej Veľčíc.

Bilancia, ktorú sme uskutočnili po jedenročnej činnosti za prítomnosti predstaviteľov obce, okresnej a krajskej rady SNS a ďalších hostí sa ukázala ako bohatá.

Podieľali sme sa na príprave osláv 600. výročia 1. písomnej zmienky o obci a 100. výročia narodenia Jána Smreka. Spolu s Chochoľnou-Veľčicami sme usporiadali pri príležitosti 6. výročia vzniku republiky oslavy Dňa štátnosti. Pri príležitosti 60. výročia vzniku Slovenského štátu sme uskutočnili besedu s poslancom NR SR p. Šeptákom. Členovia našej MO SNS sa zúčastnili odhalenia pamätnej tabule poslancovi NR SR J. Duckému v Lehote pod Vtáčnikom. Tak tiež sme sa zúčastnili protestného mítingu pred vevfyslancetvom USA v Bratislave proti vojne v Juhoslávii.

Jednou z najvýznamnejších osôb slovenskej histórie je Milan Rastislav Štefánik. V tomto roku sme si pripomenuli 80. výročie

jeho tragickej smrti jednak spracovaním rozhlasovej relácie, ale i usporiadaním autobusového zájazdu do Brezovej pod Bradlom.

Zúčastnili sme sa na protestnom zhromaždení pred Úradom vlády a pripojením sa k petičnej akcii v súvislosti s prípravou zákona o používaní jazyka menšín. Uskutočnili sme besedu s nórsym spisovateľom Egilom Lejonom. Tejto besedy sa zúčastnila aj Anna Černochová, naša regionálna spisovateľka a zástupca austrálskych Slovákov.

17. 7. sme zapálili "Vatru zvrchovanosti" za účasti cca 100 ľudí, kde sme podávali guláš a za zvukov harmoniky a spevu sme vytvorili neopakovateľnú atmosféru. Výročie príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a sv. Metoda sme si uctili účasťou na slávnostnej sv. omši a oslavách v Chochoľnej-Veľčiciach. Svoje presadenie do povedomia občanov obce sme sa usilovali dosiahnuť i cestou rozhlasových relácií pri rôznych výročiach.

Využívam i túto možnosť publikácie a vyzývam všetky organizácie k spolupráci predovšetkým v tom, v čom sme jednotní - k dobrému kultúrno-spoločenskému rozvoju našej obce.

Emilia Matiašová, predsedníčka MO SNS

Do pozornosti záhradkárov

Zlatoočka obyčajná

Z radu sietokridlovcov je dobre známa zlatoočka obyčajná. Tento jemný monrozelený hmyz počas zimovania mení farbu zo zelenej na hnedavú a až príchodom jari sa mu vráti pôvodné zelené zafarbenie. Zlatoočky upevňujú vajíčka na listy, stopky kvetov a konáriky dlhšími vláknami blízko miest, kde cicajú vošky. Toto opatrenie zabezpečuje vyliahnutým larvám dostatok potravy a súčasne nedovoľuje práve vyliahnutým larvám zožrať vlastné vajíčka čo sú okolo nich. Samičky znášajú až 100 vajíčok. Tento hmyz sa vyskytuje na poliach a v záhradách. Dospelé jedince sa živia výlučne nektárom, zatiaľ čo larvy sú veľmi zdravé. Jedna larva skonzumuje do zakuklenia až 500 vošiek. Jedince jesenej generácie vnikajú do domov na prežitie do zimy na pôdoch, pod strechami, medzi oknami a dostanú sa cez škáry aj do miestností, kde obyčajne neprežijú, bývajú domácimi zlikvidované. V takomto prípade ich treba vypuďiť (nie zabíjať), aby si včas mohli nájsť iné miesto na prezimo-

vanie. Tento užitočný hmyz treba chrániť. Jeho prítomnosť v záhradkách predstavuje druh boja, biologickým spôsobom proti niektorým živočíšnym škodcom, hlavne proti už spomínaným voškám bez použitia postrekov proti hmyzu. Podobnú úlohu likvidovania škodcov majú aj lienky.

Ján Kovačech ZO SZZ
(materiál prevzatý zo Záhradkára)

Zrnko múdrosti

Môj starý otec mi raz povedal, že sú dva druhy ľudí: jedni, ktorí pracujú a druhí, ktorí berú výsledky práce. Povedal mi, aby som sa pokúšala byť v prvej skupine, tam je menšia konkurencia.

Indira GANDHI

Radíme si navzájom

OSVEDČENÉ RECEPTY

Vyprázaná cvikla

Potrebujeme: 600 g cvikly, 3 polievkové lyžice octu, 80 g múky, 2 vajcia, 100 g strúhanky, soľ, čierne korenie, olej

Dôkladne umytú cviklu uvaríme, osúpe-me, nakrájame na krúžky. Pokvapkáme octom, osolíme, okoreníme a obalíme v múke, vajciach a strúhanke. Na rozpálenom oleji vyprážame na miernom ohni.

Zeler v syrovom cestíčku

Potrebujeme: 400 g zeleru, 200 g eidamu, 2 vajcia, 80 g hladkej múky, soľ, olej na smaženie.

Zeler očistíme a v osolenej vode uvaríme do polomäka. Po vychladnutí nakrájame na plátky. Na rovnaké nakrájame i syr. Zeler so syrom spojíme páratkami, osolíme, obalíme v cestíčku z vajec, múky a strúhaného syra. Na oleji vysmažíme po oboch stranách. Podávame so zemiakmi.

Gruzínsky šalát

Potrebujeme: 1 kg červenej repy (cvikle), 1 kg bielej kapusty, 4 väčšie cibule, 2 mrkvy, 4 papriky (najlepšie červená kapia), 1 zeler

Cviklu uvaríme do mäka a postrúhame. Ďalej nastrúhame mrkvu, zeler a papriku nakrájame na tenké pásky.

Nakrájanú kapustu sparíme v menšom množstve vody a necháme odkvapkať. Všetko spolu dobre premiešame a zalejeme horúcim nálevom. Za horúca plníme do pohárov a sterilizujeme 15 minút do bodu varu.

Nálev: 2 l vody, 1/2 l octu, 2 lyžičky soli, 25 dkg cukru, 4 guličky čierneho korenia, 1 bobkový list

Nepečená torta

Nad vodou rozmiešame 7,5 dkg kakaa a 3 dl vody. Necháme vychladnúť.

V miske rozmiešame 1 heru so 4 žltkami a 10 dkg cukru. Potom vmiešame do hmoty vychladnuté zmes z kakaa. Vysypeme do nej balík piškót a premiešame. Do vymastenej formy vysypanej orechmi alebo kokosom vylejeme uvedenú hmotu. Dáme do chladničky. Pred podávaním môžeme ozdobiť šľahačkou.

Husacia pečenka v srnčom chrbte

Potrebujeme: 30 dkg bravčovej pečienky, 15 dkg bravčovej masti, 3 vajcia, 1 šľahačku (smotana), 1 lyžicu vegety

Pečienku pomelieme, masť roztopíme na miernom ohni - vypneme a necháme dotopit (nie prudko). Všetko v miske premiešame. Srnčí chrbat vystelieme alobalom, vylejeme do neho hmotu a pečieme vo vyhriatej rúre cca 45 min.

Rúru potom vypneme a necháme tam ešte 5 - 10 minút. Vychladnuté dáme do chladničky.

Dobrá chuť želá Viera Varinská